

32004R2007

25.11.2004.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 349/1

UREDBA VIJEĆA (EZ) br. 2007/2004**od 26. listopada 2004.****o osnivanju Europske agencije za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama država članica Europske unije**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 62. stavak 2. točku (a) i članak 66.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskoga i socijalnoga odbora ⁽²⁾,

budući da:

(1) Politika Zajednice u području vanjskih granica Europske unije usmjerena je prema zajedničkom upravljanju koje osigurava usklađenu i visoku razinu kontrole i nadzora, što je nužna posljedica slobodnog kretanja osoba unutar Europske unije i temeljna sastavnica područja slobode, sigurnosti i pravde. S tom je namjerom predviđeno donošenje zajedničkih pravila o standardima i postupcima za kontrolu vanjskih granica.

(2) Učinkovita provedba zajedničkih pravila zahtijeva veću usklađenost operativne suradnje među državama članicama.

(3) Uzimajući u obzir iskustva Zajedničkog odjela stručnjaka za vanjske granice koji djeluje u sklopu Vijeća, trebalo bi osnovati specijalizirano stručno tijelo čiji bi zadatak bio poboljšati usklađenost operativne suradnje među državama članicama na području upravljanja vanjskim granicama, odnosno Europsku agenciju za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama država članica Europske unije (u daljnjem tekstu „Agencija”).

(4) Države članice su odgovorne za kontrolu i nadzor nad vanjskim granicama. Agencija bi trebala olakšati primjenu postojećih i budućih mjera Zajednice vezanih uz upravljanje vanjskim granicama osiguravajući usklađenost postupaka država članica pri provedbi tih mjera.

(5) Učinkovita kontrola i nadzor nad vanjskim granicama pitanje je od iznimnog značaja za države članice bez obzira na njihov zemljopisni položaj. Sukladno tome, potrebno je promicati solidarnost među državama članicama na području upravljanja vanjskim granicama. Osnivanje Agencije, pomoć državama članicama pri provedbi operativnih aspekata upravljanja vanjskim granicama, uključujući izručenje državljana trećih zemalja koji nezakonito borave u državama članicama, predstavlja važan korak u tom smjeru.

(6) Agencija bi trebala provesti analizu rizika na temelju zajedničkog cjelovitog modela analize rizika, kako bi Zajednici i državama članicama mogla dati odgovarajuće informacije koje bi omogućile poduzimanje primjerenih mjera ili bavljenje utvrđenim prijetnjama i rizicima s ciljem poboljšanja zajedničkog upravljanja vanjskim granicama.

(7) Agencija bi trebala osigurati osposobljavanje nacionalnih instruktora granične straže na europskoj razini, a službenicima nadležnih nacionalnih službi ponuditi dodatno osposobljavanje i seminare vezane uz kontrolu i nadzor nad vanjskim granicama i udaljavanje državljana trećih zemalja koji nezakonito borave na području države članice. Agencija može u suradnji s državama članicama organizirati osposobljavanje na njihovom području.

(8) Agencija bi trebala pratiti razvoj znanstvenih istraživanja bitnih za njezino područje rada i slati informacije o tome Komisiji i državama članicama.

(9) Agencija bi trebala voditi popise tehničke opreme koju osiguravaju države članice, doprinoseći tako „prikupljanju” materijalnih sredstava.

⁽¹⁾ Mišljenje doneseno 9. ožujka 2004. (još nije objavljeno u Službenom listu).

⁽²⁾ SL C 108, 30.4.2004., str. 97.

- (10) Agencija bi trebala također pružiti potporu državama članicama u okolnostima koje zahtijevaju pojačanu tehničku i operativnu pomoć na vanjskim granicama.
- (11) Operativni aspekti izručenja državljana trećih zemalja koji nezakonito borave u državama članicama u većini država članica pripadaju u nadležnost tijela odgovornih za kontrolu vanjskih granica. Budući da pri izvršenju tih zadataka na europskoj razini jasno nastaje dodana vrijednost, Agencija bi trebala, u skladu s politikom Zajednice glede izručenja, pružiti potrebnu pomoć pri organiziranju zajedničkih operacija država članica glede izručenja, te utvrditi najbolju praksu za dobivanje putnih dokumenata i udaljavanje državljana trećih zemalja koji nezakonito borave na području država članica.
- (12) U svrhu ispunjenja svoje misije i opsega potrebnog za izvršenje vlastitih zadataka, Agencija može surađivati s Europolom, nadležnim tijelima trećih zemalja i međunarodnim organizacijama nadležnima za pitanja na koja se odnosi ova Uredba, u okviru radnih dogovora zaključenih u skladu s odgovarajućim odredbama Ugovora. Agencija bi trebala olakšati operativnu suradnju među državama članicama i trećim zemljama u okviru politike vanjskih odnosa Europske unije.
- (13) Polazeći od iskustava Zajedničkog odjela stručnjaka za vanjske granice te operativnih centara i centara za osposobljavanje koje su osnovale države članice i koji su specijalizirani za različite aspekte kontrole i nadzora nad kopnenim, zračnim, odnosno morskim granicama, Agencija može sama osnovati specijalizirane podružnice odgovorne za brigu o kopnenim, zračnim i morskim granicama.
- (14) Agencija bi trebala biti neovisna u tehničkim pitanjima, te imati pravnu, upravnu i financijsku samostalnost. Radi toga je potrebno i prikladno da bi to trebalo biti tijelo Zajednice s pravnom osobnošću i provedbenim ovlastima koje mu dodijeli ova Uredba.
- (15) Komisija i države članice trebale bi imati zastupnike u Upravnom odboru da bi učinkovito kontrolirale djelatnosti Agencije. Odbor bi se, po mogućnosti, trebao sastojati od operativnih voditelja nacionalnih službi odgovornih za upravljanje graničnom stražom, ili od njihovih predstavnika. Tom bi odboru trebale biti povjerene potrebne ovlasti za izradu proračuna, potvrđivanje njegova izvršenja, donošenje odgovarajućih financijskih pravila, uspostavu transparentnih radnih postupaka za odlučivanje od strane Agencije i imenovanje izvršnog direktora i njegovog zamjenika.
- (16) Da bi se zajamčila potpuna samostalnost i neovisnost Agencije, trebalo bi joj odobriti autonomni proračun čiji prihodi uglavnom potječu od doprinosa Zajednice. Proračunski postupak Zajednice trebao bi se primjenjivati ako se odnosi na doprinos Zajednice i sve druge subvencije koje potječu iz zajedničkog proračuna Europske unije. Reviziju računa trebao bi obavljati Revizorski sud.
- (17) Uredba (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. svibnja 1999. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) ⁽¹⁾ trebao bi se primjenjivati bez ograničenja na Agenciju, koja bi trebala pristupiti Međuinstitucionalnom sporazumu od 25. svibnja 1999. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Komisije Europskih zajednica o internim istragama Europskog ureda za borbu protiv prijevara (OLAF) ⁽²⁾.
- (18) Uredba (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnoj dostupnosti dokumenata Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije ⁽³⁾ trebala bi se primjenjivati na Agenciju.
- (19) Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti osoba u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom protoku takvih podataka ⁽⁴⁾ primjenjuje se na obradu osobnih podataka od strane Agencije.
- (20) Za razvoj politike i zakonodavstva o kontroli i nadzoru nad vanjskim granicama i dalje ostaju odgovorne institucije EU-a, posebice Vijeće. Trebalo bi zajamčiti usklađen rad Agencije i tih institucija.
- (21) Budući da države članice ne mogu u zadovoljavajućoj mjeri ostvariti ciljeve ove Uredbe, tj., potrebu za uspostavljanjem zajedničkog upravljanja operativnom suradnjom na vanjskim granicama država članica Europske unije, nego se oni mogu lakše ostvariti na razini Zajednice, Zajednica može usvojiti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti iz članka 5. Ugovora. U skladu s načelom proporcionalnosti iz istog članka, ova Uredba ne zadire izvan onoga što je potrebno za ostvarenje tih ciljeva.
- (22) Ova Uredba poštuje temeljna prava i načela koja su priznata člankom 6. stavkom 2. Ugovora o Europskoj uniji i koja su iskazana u Povelji o temeljnim pravima Europske unije.

⁽¹⁾ SL L 136, 31.5.1999., str. 1.

⁽²⁾ SL L 136, 31.5.1999., str. 15.

⁽³⁾ SL L 145, 31.5.2001., str. 43.

⁽⁴⁾ SL L 8, 12.1.2001., str. 1.

(23) Što se tiče Islanda i Norveške, ova Uredba predstavlja razvoj schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma zaključenog između Vijeća Europske unije te Republike Island i Kraljevine Norveške o pridruživanju tih dviju država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine, koja pripada u područje spomenuto u članku 1. točki A Odluke Vijeća 1999/437/EZ ⁽¹⁾ o određenim dogovorima za provedbu tog Sporazuma. Shodno tome, izaslanstva Republike Island i Kraljevine Norveške bi trebala sudjelovati kao članice Upravnog odbora Agencije, ali s ograničenim pravom glasa. Da bi se utvrdili daljnji načini koji bi omogućili puno sudjelovanje Republike Island i Kraljevine Norveške u aktivnostima Agencije, trebalo bi zaključiti dodatni sporazum između Zajednice i tih država.

(24) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola o stajalištu Danske koji je priložen Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o osnivanju Europske zajednice, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe, koja je ne obvezuje niti se na nju primjenjuje. S obzirom da se ova Uredba nadovezuje na schengensku pravnu stečevinu sukladno odredbama glave IV. dijela 3. Ugovora o osnivanju Europske zajednice, Danska bi trebala, u skladu s člankom 5. spomenutog Protokola, odlučiti u roku od šest mjeseci nakon što Vijeće usvoji ovu Uredbu hoće li je provesti u svojem nacionalnom zakonodavstvu.

(25) Ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u kojoj ne sudjeluje Ujedinjena Kraljevina, u skladu s Odlukom Vijeća 2000/365/EZ od 29. svibnja 2000. o zahtjevu Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske za sudjelovanjem u nekim odredbama schengenske pravne stečevine ⁽²⁾. Stoga Ujedinjena Kraljevina ne sudjeluje u njezinu donošenju, pa je Uredba ne obvezuje niti se na nju primjenjuje.

(26) Ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u kojoj Irska ne sudjeluje u skladu s Odlukom Vijeća 2002/192/EZ od 28. veljače 2002. o zahtjevu Irske za sudjelovanjem u nekim odredbama schengenske pravne stečevine ⁽³⁾. Stoga Irska ne sudjeluje u njezinu donošenju i ona je ne obvezuje niti se na nju primjenjuje.

(27) Agencija bi trebala pomoći pri organiziranju operativnih djelovanja u kojima države članice mogu koristiti stručno znanje i sredstva koje Irska i Ujedinjena Kraljevina budu spremne ponuditi, na načine o kojima odlučuje Upravni

odbor za svaki slučaj pojedinačno. Zbog toga bi predstavnici Irske i Ujedinjene Kraljevine trebali biti pozvani da nazoče svim sjednicama Upravnoga odbora kako bi mogli u potpunosti sudjelovati u raspravama za pripremu takvih operativnih djelovanja.

(28) Između Kraljevine Španjolske i Ujedinjene Kraljevine postoji spor oko razgraničenja Gibraltara.

(29) Odgoda primjene ove Uredbe na granice Gibraltara ne podrazumijeva nikakve promjene u stajalištima dotičnih država,

DONIJELO JE OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

PREDMET

Članak 1.

Uspostava Agencije

1. Ovime se uspostavlja Europska agencija za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama (Agencija) radi poboljšanja zajedničkog upravljanja vanjskim granicama država članica Europske unije.

2. Uzimajući u obzir da su države članice odgovorne za kontrolu i nadzor nad vanjskim granicama, Agencija omogućava lakšu i učinkovitiju primjenu postojećih i budućih mjera Zajednice vezanih za upravljanje vanjskim granicama, osiguravajući usklađenost postupaka država članica pri provedbi tih mjera, doprinoseći tako učinkovitoj, visokoj i ujednačenoj razini kontrole osoba i nadzora vanjskih granica država članica.

3. Agencija također pruža Komisiji i državama članicama potrebnu tehničku podršku i stručno znanje u upravljanju vanjskim granicama, te promiče solidarnost među državama članicama.

4. U smislu ove Uredbe, upućivanje na vanjske granice država članica označava kopnene i morske granice država članica te njihove zračne i morske luke na koje se primjenjuju odredbe prava Zajednice o prijelazu osoba preko vanjskih granica.

⁽¹⁾ SL L 176, 10.7.1999., str. 31.

⁽²⁾ SL L 131, 1.6.2000., str. 43.

⁽³⁾ SL L 64, 7.3.2002., str. 20.

POGLAVLJE II.

ZADAĆE

Članak 2.

Glavne zadaće

1. Agencija obavlja sljedeće zadaće:
 - (a) koordiniranje operativnom suradnjom među državama članicama na području upravljanja vanjskim granicama;
 - (b) pomaganje državama članicama pri osposobljavanju nacionalne granične straže, uključujući utvrđivanje zajedničkih standarda osposobljavanja;
 - (c) analiziranje rizika;
 - (d) praćenje razvoja na području istraživanja bitnih za kontrolu i nadzor nad vanjskim granicama;
 - (e) pomaganje državama članicama u okolnostima koje zahtijevaju pojačanu tehničku i operativnu pomoć na vanjskim granicama;
 - (f) pružanje podrške državama članicama potrebne za organiziranje zajedničkih operacija izručenja.
2. Ne dovodeći u pitanje nadležnosti Agencije, države članice mogu nastaviti surađivati na operativnoj razini s drugim državama članicama i/ili trećim zemljama na vanjskim granicama, ako takva suradnja nadopunjuje djelovanje Agencije.

Države članice suzdržavaju se od bilo kakve aktivnosti koja bi mogla ugroziti funkcioniranje Agencije ili ostvarenje njezinih ciljeva.

Države članice izvještavaju Agenciju o tim operativnim pitanjima na vanjskim granicama koja su izvan okvira Agencije.

Članak 3.

Zajedničke operacije i pilot projekti na vanjskim granicama

1. Agencija ocjenjuje, odobrava i usklađuje prijedloge za zajedničke operacije i pilot projekte država članica.

Agencija može sama, ili u dogovoru s dotičnom(-im) državom(-ama) članicom(-ama) pokrenuti inicijativu za zajedničke operacije i pilot projekte u suradnji s državama članicama.

Može također odlučiti staviti na raspolaganje svoju tehničku opremu državama članicama koje sudjeluju u zajedničkim operacijama ili pilot projektima.

2. Radi praktične organizacije zajedničkih operacija i pilot projekata, Agencija može djelovati putem svojih specijaliziranih podružnica iz članka 16.

3. Agencija ocjenjuje rezultate zajedničkih operacija i pilot projekata i obavlja sveobuhvatnu usporednu analizu tih rezultata kako bi povećala kvalitetu, usklađenost i učinkovitost budućih operacija i projekata, koju treba uključiti u svoj opći izvještaj iz članka 20. stavka 2. točke (b).

4. Agencija može odlučiti sufinancirati operacije i projekte iz stavka 1. potporama iz vlastitog proračuna, u skladu s financijskim pravilima koja se na nju primjenjuju.

Članak 4.

Analiza rizika

Agencija razvija i primjenjuje zajednički integrirani model analize rizika.

Priprema opće i posebne analize rizika, koje podnosi Vijeću i Komisiji.

Agencija uključuje rezultate zajedničkog integriranog modela analize rizika u svoju izradu zajedničkog osnovnog nastavnog plana za osposobljavanje granične straže spomenutog u članku 5.

Članak 5.

Osposobljavanje

Agencija utvrđuje i dalje razvija zajednički osnovni nastavni plan za osposobljavanje granične straže i osigurava osposobljavanje instruktora nacionalne granične straže država članica na europskoj razini.

Agencija također nudi službenicima nadležnih nacionalnih službi država članica dodatne tečajeve i seminare o pitanjima vezanim za kontrolu i nadzor nad vanjskim granicama te izručenje državljana trećih zemalja.

Agencija može u suradnji s državama članicama organizirati osposobljavanje na njihovom državnom području.

Članak 6.

Praćenje istraživanja

Agencija prati razvoj istraživanja bitnih za kontrolu i nadzor nad vanjskim granicama i prosljeđuje informacije o tome Komisiji i državama članicama.

Članak 7.

Upravljanje tehničkom opremom

Agencija uspostavlja i vodi centraliziranu evidenciju tehničke opreme za kontrolu i nadzor nad vanjskim granicama koja pripada državama članicama koju su one spremne, dobrovoljno i na zahtjev druge države članice, privremeno staviti na raspolaganje toj drugoj državi članici, nakon što Agencija izvrši analizu potreba i rizika.

Članak 8.

Podrška državama članicama u okolnostima koje zahtijevaju pojačanu tehničku i operativnu pomoć na vanjskim granicama

1. Ne dovodeći u pitanje članak 64. stavak 2. Ugovora, jedna ili više država članica suočenih s okolnostima koje zahtijevaju pojačanu tehničku i operativnu pomoć na vanjskim granicama pri provedbi svojih obveza glede kontrole i nadzora nad vanjskim granicama, može zatražiti pomoć od Agencije. Agencija može organizirati odgovarajuću tehničku i operativnu pomoć za državu(-e) članicu(-e) koja(-e) to zahtijeva(ju).

2. U okolnostima opisanima u stavku 1. Agencija može:

- (a) pomagati u pitanjima koordinacije dviju ili više država članica radi rješavanja problema koji se pojave na vanjskim granicama;
- (b) rasporediti svoje stručnjake za potporu nadležnim nacionalnim tijelima dotične(-ih) države(-a) članice(-a) na određeno vrijeme.

3. Agencija može nabaviti tehničku opremu za kontrolu i nadzor nad vanjskim granicama koju će koristiti njezini stručnjaci u razdoblju za koje su raspoređeni u dotičnu(-e) državu(-e) članicu(-e).

Članak 9.

Suradnja na području izručenja

1. U skladu s politikom izručenja Zajednice, Agencija osigurava pomoć potrebnu za organiziranje zajedničkih operacija izručenja od strane država članica. Agencija može koristiti financijska sredstva Zajednice dostupna na području izručenja.

2. Agencija utvrđuje najbolju praksu za dobivanje putnih dokumenata i udaljavanje državljana trećih zemalja koji nezakonito borave na područjima država članica

Članak 10.

Izvršavanje izvršnih ovlasti

Osoblje Agencije i stručnjaci država članica koji djeluju na državnom području druge države članice podliježu nacionalnom pravu navedene države članice pri izvršavanju svojih izvršnih ovlasti.

Članak 11.

Sustav razmjene informacija

Agencija može poduzeti sve potrebne mjere koje olakšavaju razmjenu informacija bitnih za njezine zadaće s Komisijom i državama članicama.

Članak 12.

Suradnja s Irskom i Ujedinjenom Kraljevinom

1. Agencija olakšava operativnu suradnju država članica s Irskom i Ujedinjenom Kraljevinom u pitanjima koja pripadaju u njezine aktivnosti i u onoj mjeri koja je potrebna za izvršenje njezinih zadaća iz članka 2. stavka 1.

2. Podrška koju Agencija pruža u skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom (f) obuhvaća organizaciju zajedničkih operacija država članica za izručenje u kojima također sudjeluje Irska ili Ujedinjena Kraljevina, ili obje države.

3. Primjena ove Uredbe na granice Gibraltara suspendira se do datuma kada bude postignut sporazum o opsegu mjera koje se odnose na prelazak osoba preko vanjskih granica država članica.

Članak 13.

Suradnja s Europolom i međunarodnim organizacijama

Agencija može surađivati s Europolom i međunarodnim organizacijama koje su nadležne za pitanja iz ove Uredbe, u okviru radnih sporazuma sklopljenih s tim tijelima u skladu s odgovarajućim odredbama Ugovora i odredbama o nadležnosti tih tijela.

Članak 14.

Olakšavanje operativne suradnje s trećim zemljama i suradnje s nadležnim tijelima trećih zemalja

U pitanjima koja pripadaju u njezin djelokrug i u onoj mjeri koja je potrebna za izvršenje njezinih zadaća, Agencija olakšava operativnu suradnju između država članica i trećih zemalja, u okviru politike vanjskih odnosa Europske unije.

Agencija može surađivati s tijelima trećih zemalja nadležnim za pitanja obuhvaćena ovom Uredbom, u okviru radnih dogovora sklopljenih s tim tijelima u skladu s odgovarajućim odredbama Ugovora.

POGLAVLJE III.

USTROJ

Članak 15.

Pravni status i sjedište

Agencija je tijelo Zajednice. Ona ima pravnu osobnost.

U svakoj državi članici Agencija uživa najširu pravnu i poslovnu sposobnost koju nacionalni zakoni priznaju pravnim osobama. Ona poglavito može stjecati ili prodavati pokretnu i nepokretnu imovinu, te može biti stranka u sudskom postupku.

Agencija je neovisna u tehničkim pitanjima.

Agenciju zastupa njezin izvršni direktor.

O sjedištu Agencije jednoglasno odlučuje Vijeće.

Članak 16.

Specijalizirane podružnice

Upravni odbor Agencije procjenjuje potrebu za specijaliziranim podružnicama u državama članicama i odlučuje o njihovu osnivanju uz suglasnost država članica, uzimajući u obzir da prednost treba dati već osnovanim operativnim centrima i centrima za osposobljavanje specijaliziranim za različite aspekte kontrole i nadziranja kopnenih, zračnih, odnosno morskih granica.

Specijalizirane podružnice Agencije razvijaju najbolju praksu za određenu vrstu vanjskih granica za koju su odgovorne. Agencija osigurava usklađenost i ujednačenost najbolje prakse.

Svaka specijalizirana podružnica podnosi detaljno godišnje izvješće o svojim aktivnostima izvršnom direktoru Agencije i dostavlja ostale vrste informacija bitnih za usklađenje operativne suradnje.

Članak 17.

Osoblje

1. Na osoblje Agencije primjenjuju se Pravilnik o osoblju za dužnosnike Europskih zajednica, Uvjeti zaposlenja ostalih službenika Europskih zajednica i pravila koja su zajedno donijele institucije Europskih zajednica radi primjene tog pravilnika i tih uvjeta.

2. Agencija u odnosu na svoje osoblje koristi ovlasti koje joj dodjeljuje tijelo za imenovanje u skladu s Pravilnikom o osoblju i Uvjetima zaposlenja ostalih službenika.

3. Osoblje Agencije sastoji se od dovoljnog broja dužnosnika i nacionalnih stručnjaka iz područja kontrole i nadzora nad vanjskim granicama koje imenuju države članice za obavljanje rukovoditeljskih dužnosti. Ostalo osoblje sastoji se od zaposlenika koje Agencija po potrebi zapošljava za izvršavanje njezinih zadaća.

Članak 18.

Privilegije i imuniteti

Na Agenciju se primjenjuje Protokol o privilegijama i imunitetima Europskih zajednica.

Članak 19.

Odgovornost

1. Ugovorna odgovornost Agencije regulirana je pravom koje se primjenjuje na dotični ugovor.

2. Sud Europskih zajednica nadležan je za odlučivanje na temelju bilo koje arbitražne klauzule sadržane u ugovoru koji sklopi Agencija.

3. U slučaju izvanugovorne odgovornosti Agencija u skladu s općim načelima koja su zajednička pravima država članica nadoknađuje bilo koju štetu koju nanese njezini odjeli ili službenici pri izvršavanju svojih dužnosti.

4. Sud Europskih zajednica nadležan je za sporove vezane za naknadu štete iz stavka 3.

5. Osobna odgovornost službenika prema Agenciji regulirana je odredbama Pravilnika o osoblju ili Uvjeta zaposlenja ostalih službenika koji se primjenjuju na njih.

Članak 20.

Ovlasti Upravnog odbora

1. Agencija ima Upravni odbor.

2. Upravni odbor:

(a) imenuje izvršnog direktora na prijedlog Komisije u skladu s člankom 26.;

(b) do 31. ožujka svake godine donosi opće izvješće Agencije za proteklu godinu i šalje ga Europskom parlamentu, Vijeću, Komisiji, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Revizorskom sudu do 15. lipnja. Opće izvješće se objavljuje;

(c) do 30. rujna svake godine i po primitku mišljenja Komisije, tročtvrtinskom većinom svojih članova s pravom glasa, usvaja radni program Agencije za sljedeću godinu i prosljeđuje ga Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji. Ovaj se radni program usvaja u skladu s godišnjim proračunskim postupkom Zajednice i zakonodavnim programom Zajednice za relevantna područja upravljanja vanjskim granicama;

(d) utvrđuje postupke za donošenje odluka od strane izvršnog direktora vezanih za operativne zadatke Agencije;

(e) obavlja svoje funkcije vezane za proračun Agencije u skladu s člankom 28., člankom 29. stavcima 5., 9. i 11., člankom 30. stavkom 5. te člankom 32.;

(f) izvršava disciplinska ovlaštenja nad izvršnim direktorom i, u dogovoru s izvršnim direktorom, nad zamjenikom direktora;

(g) donosi vlastiti poslovnik;

(h) određuje organizacijsku strukturu Agencije i donosi kadrovsku politiku Agencije.

3. Za prijedloge odluka o određenim aktivnostima koje će se provoditi na vanjskoj granici određene države članice ili u njezinoj neposrednoj blizini potreban je glas člana Upravnoga odbora, predstavnika spomenute države članice, kojim podržava njihovo usvajanje.

4. Upravni odbor može savjetovati izvršnog direktora o bilo kojem pitanju usko vezanom za razvoj operativnog upravljanja vanjskim granicama, uključujući praćenje istraživanja definiranih člankom 6.

5. Ako Irska i/ili Ujedinjena Kraljevina zatraže da sudjeluju u aktivnostima Agencije, o tome odlučuje Upravni odbor.

Upravni odbor odlučuje o svakom slučaju pojedinačno, apsolutnom većinom svojih članova s pravom glasa. Pri donošenju odluke Upravni odbor razmatra hoće li sudjelovanje Irske i/ili Ujedinjene Kraljevine doprinijeti ostvarenju dotične aktivnosti. Odlukom se utvrđuje financijski doprinos Irske i/ili Ujedinjene Kraljevine aktivnosti za koju je podniet zahtjev za sudjelovanjem.

6. Upravni odbor svake godine šalje tijelu nadležnom za proračun sve informacije bitne za rezultat postupka procjene.

7. Upravni odbor može osnovati izvršni ured da pomaže njemu i izvršnom direktoru u pripremanju odluka, programa i

aktivnosti koje treba usvojiti Upravni odbor, te po potrebi u slučaju hitnosti u donošenju privremenih odluka u ime Upravnog odbora.

Članak 21.

Sastav Upravnog odbora

1. Ne dovodeći u pitanje stavak 3., Upravni odbor sastoji se od po jednog predstavnika svake države članice i dva predstavnika Komisije. U tu svrhu svaka država članica imenuje jednog člana Upravnoga odbora i njegovog zamjenika koji će zastupati člana u njegovoj odsutnosti. Komisija imenuje dva člana i njihove zamjenike. Njihov mandat traje četiri godine. Mandat se može jednom produžiti

2. Članovi Odbora imenuju se na temelju visoke razine njihovog iskustva i stručnosti u području operativne suradnje pri upravljanju granicama.

3. Države koje su se pridružile uvođenju, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine sudjeluju u radu Agencije. Svaka ima svog predstavnika i njegovog zamjenika u Upravnom odboru. U skladu s određenim odredbama njihovih ugovora o pridruživanju bit će pripremljeni dogovori u kojima će se, između ostaloga, navesti karakter, opseg i detaljna pravila za sudjelovanje tih država u radu Agencije, uključujući odredbe o financijskim doprinosima i osoblju.

Članak 22.

Predsjedanje Upravnim odborom

1. Upravni odbor bira predsjednika i njegovog zamjenika između svojih članova. Zamjenik po službenoj dužnosti zamjenjuje predsjednika kada je on spriječen obavljati svoje dužnosti.

2. Mandat predsjednika i zamjenika predsjednika istječe prestankom njihovog članstva u Upravnom odboru. Podložno ovoj odredbi mandat predsjednika ili zamjenika predsjednika traje dvije godine. Mandat se može jednom produžiti.

Članak 23.

Sjednice

1. Sjednice Upravnoga odbora saziva njegov predsjednik.

2. Izvršni direktor Agencije sudjeluje u raspravama.

3. Upravni odbor održava barem dvije redovne sjednice godišnje. Usto, sastaje se na zahtjev predsjednika ili na zahtjev barem trećine svojih članova.

4. Irska i Ujedinjena Kraljevina pozvane su nazočiti sjednicama Upravnog odbora.

5. Upravni odbor može pozvati bilo koju drugu osobu čije mišljenje može biti od interesa da nazoči sjednicama kao promatrač.

6. Članovima Upravnoga odbora mogu, u skladu s odredbama njegova poslovnika, pomagati savjetnici ili stručnjaci.

7. Tajništvo Upravnog odbora osigurava Agencija.

Članak 24.

Glasovanje

1. Ne dovodeći u pitanje članak 20. stavak 2. točku (c), te članak 26. stavak 2. i 4., Upravni odbor odlučuje apsolutnom većinom svojih članova s pravom glasa.

2. Svaki član ima jedan glas. Izvršni direktor Agencije ne glasuje. U odsutnosti člana, njegov zamjenik ima pravo iskoristiti njegovo pravo glasa.

3. Poslovníkom se utvrđuju detaljniji propisi o glasovanju, a posebno uvjeti pod kojima neki član može djelovati u ime drugoga, te po potrebi svi preduvjeti vezani za kvorum.

Članak 25.

Funkcije i ovlasti izvršnog direktora

1. Agenciju vodi njezin izvršni direktor, koji je potpuno neovisan pri obavljanju svojih dužnosti. Ne dovodeći u pitanje dotične nadležnosti Komisije, Upravnog odbora i Izvršnog ureda, izvršni direktor ne traži niti prima ikakve upute od bilo koje vlade ili nekog drugog tijela.

2. Europski parlament ili Vijeće može zatražiti od izvršnog direktora Agencije da podnese izvještaj o obavljanju svojih zadaća.

3. Izvršni direktor ima sljedeće funkcije i ovlasti:

(a) pripremanje i provedbu odluka, programa i aktivnosti koje usvoji Upravni odbor Agencije unutar granica navedenih u ovoj Uredbi, njezinim provedbenim pravilima i bilo kojem važećem zakonu;

(b) poduzimanje svih potrebnih koraka, uključujući donošenje internih administrativnih uputa i objavu obavijesti, kako bi Agenciji osigurala djelovanje u skladu s odredbama ove Uredbe;

(c) pripremanje godišnjeg nacrtu radnog programa i izvješća o aktivnostima, te njihovo dostavljanje Upravnom odboru;

(d) izvršavanje, u odnosu na osoblje, ovlasti iz članka 17. stavka 2.;

(e) izradu procjene prihoda i rashoda Agencije u skladu s člankom 29. i provođenje proračuna prema članku 30.;

(f) prenošenje vlastitih ovlasti na druge službenike Agencije prema pravilima koja treba usvojiti sukladno postupku iz članka 20. stavka 2. točke (g).

4. Izvršni direktor odgovara za svoje aktivnosti Upravnom odboru.

Članak 26.

Imenovanje visokih dužnosnika

1. Komisija predlaže kandidate za mjesto izvršnog direktora na temelju popisa sastavljenog nakon objave tog mjesta u *Službenom listu Europske unije* i, po potrebi, u drugim tiskovnim medijima ili na internetskim stranicama.

2. Izvršnog direktora Agencije imenuje Upravni odbor na temelju zasluga i dokumentiranih administrativnih i upravljačkih sposobnosti, te određenog iskustva u području upravljanja vanjskim granicama. Upravni odbor odlučuje dvotrećinskom većinom svojih članova s pravom glasa.

Upravni odbor je ovlašten prema istom postupku razriješiti izvršnog direktora njegove dužnosti.

3. Izvršnom direktoru pomaže zamjenik izvršnog direktora. Ako je izvršni direktor odsutan ili spriječen, zamjenjuje ga njegov zamjenik.

4. Zamjenika izvršnog direktora imenuje Upravni odbor na temelju zasluga i dokumentiranih administrativnih i upravljačkih sposobnosti, te određenog iskustva u području upravljanja vanjskim granicama, na prijedlog izvršnog direktora. Upravni odbor odlučuje dvotrećinskom većinom svih članova s pravom glasa.

Upravni odbor je ovlašten po istom postupku razriješiti zamjenika izvršnog direktora njegove dužnosti.

5. Mandat izvršnog direktora i zamjenika izvršnog direktora traje pet godina. Upravni ga odbor može produžiti jednom, za još jedno razdoblje od najviše pet godina.

Članak 27.

Prijevod

1. Na Agenciju se primjenjuju odredbe Uredbe br. 1 od 15. travnja 1958. o određivanju jezika koji se koriste u Europskoj ekonomskoj zajednici⁽¹⁾.

2. Ne dovodeći u pitanje odluke donesene na temelju članka 290. Ugovora, opće izvješće i radni program iz članka 20. stavka 2. točaka (b) i (c) sastavljaju se na svim službenim jezicima Zajednice.

3. Prevoditeljske usluge potrebne za rad Agencije pruža Prevoditeljski centar za tijela Europske unije.

Članak 28.

Transparentnost i izvješćivanje

1. Šest mjeseci nakon stupanja na snagu ove Uredbe na Agenciju se pri obradi prijava za pristup njezinim dokumentima primjenjuje Uredba (EZ) br. 1049/2001.

2. Agencija može na vlastitu inicijativu izvješćivati o područjima iz svog djelokruga. Posebice se osigurava da, osim objave iz članka 20. stavka 2. točke (b), javnosti i svakoj zainteresiranoj stranci brzo ponudi objektivne, pouzdane i razumljive informacije o svom radu.

3. Upravni odbor donosi praktične mehanizme za primjenu stavka 1. i 2.

4. Svaka fizička ili pravna osoba ima se pravo pisano obratiti Agenciji na nekom od jezika navedenih u članku 314. Ugovora. Ista osoba ima pravo na odgovor na istom jeziku.

5. Protiv odluka koje Agencija donese u skladu s člankom 8. Uredbe (EZ) br. 1049/2001 moguće je uložiti pritužbu ombudsmanu ili one mogu postati predmetom postupka pred Sudom Europskih zajednica, pod uvjetima iz članka 195., odnosno 230. Ugovora.

⁽¹⁾ SL 17, 6.10.1958., str. 385. Uredba kako je zadnje izmijenjena Aktom o pristupanju iz 2003.

POGLAVLJE IV.

FINANCIJSKI ASPEKTI

Članak 29.

Proračun

1. Ne dovodeći u pitanje druge vrste dohotka, prihod Agencije sastoji se od:

— subvencije Zajednice uvrštene u zajednički proračun Europske unije (dio za Komisiju);

— doprinosa zemalja koje su se pridružile uvođenju, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine;

— naknada za izvršene usluge;

— svih dobrovoljnih doprinosa država članica.

2. Rashodi Agencije uključuju kadrovske, upravne, infrastrukturne i operativne troškove.

3. Izvršni direktor izrađuje procjenu prihoda i rashoda Agencije za sljedeću financijsku godinu i prosljeđuje ga Upravnom odboru zajedno s organizacijskom shemom.

4. Prihodi i rashodi su uravnoteženi.

5. Upravni odbor donosi prijedlog procjene, uključujući privremenu organizacijsku shemu s okvirnim programom rada i prosljeđuje ih prije 31. ožujka Komisiji i državama koje su se pridružile uvođenju, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine.

6. Komisija prosljeđuje procjenu zajedno s prednacrtom proračuna Europske unije Europskom parlamentu i Vijeću (u daljnjem tekstu „proračunsko tijelo”).

7. Komisija na temelju procjene unosi u prednacrt općeg proračuna Europske unije procjene koje smatra potrebnima za organizacijsku shemu i iznos subvencije koji će se plaćati iz općeg proračuna, te ga u skladu s člankom 272. Ugovora podastire proračunskom tijelu.

8. Proračunsko tijelo odobrava proračunska sredstva za subvenciju Agenciji.

Proračunsko tijelo usvaja organizacijsku shemu Agencije.

9. Upravni odbor usvaja proračun Agencije. On postaje konačan nakon konačnog usvajanja općeg proračuna Europske unije. Po potrebi se prilagođava na odgovarajući način.

10. Sve izmjene proračuna, uključujući organizacijsku shemu, donose se po istom postupku.

11. Upravni odbor treba što prije obavijestiti proračunsko tijelo o svojoj namjeri da provede projekt koji bi mogao imati znatne financijske posljedice za financiranje proračuna, a poglavito projekte vezane za imovinu, kao što je najam ili kupnja zgrada. O tome treba obavijestiti Komisiju i države koje su se pridružile uvođenju, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine.

Ako neki odjel proračunskog tijela objavi namjeru da iznese mišljenje, obavezan ga je prosljediti Upravnom odboru u roku od šest tjedana od datuma obavijesti o projektu.

Članak 30.

Provedba i kontrola proračuna

1. Proračun Agencije provodi izvršni direktor.
2. Najkasnije do 1. ožujka nakon isteka svake proračunske godine računovođa Agencije šalje privremene račune računovodstvenom službeniku Komisije, zajedno s izvještajem o proračunu i vođenju financija za tu proračunsku godinu. Računovodstveni službenik Komisije objedinjuje privremene račune institucija i decentraliziranih tijela u skladu s člankom 128. Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 od 25. lipnja 2002. o Financijskoj uredbi koja se primjenjuje na opći proračun Europskih zajednica ⁽¹⁾ (u daljnjem tekstu „opća Financijska uredba“).
3. Najkasnije do 31. ožujka nakon isteka svake proračunske godine računovodstveni službenik Komisije prosljeđuje Revizorskom sudu privremeni financijski izvještaj Agencije, zajedno s izvještajem o proračunu i vođenju financija za tu proračunsku godinu. Izvještaj o vođenju proračuna i financija za tu proračunsku godinu prosljeđuje se također Europskom parlamentu i Vijeću.
4. Po primitku primjedaba Revizorskog suda glede privremenih računa Agencije, u skladu s člankom 129. opće Financijske uredbe, izvršni direktor na vlastitu odgovornost sastavlja završne financijske izvještaje Agencije i šalje ih Upravnom odboru da iznese svoje mišljenje.

5. Upravni odbor iznosi mišljenje o završne financijske izvještaje Agencije.

6. Najkasnije do 1. lipnja sljedeće godine izvršni direktor šalje završne financijske izvještaje zajedno s mišljenjem Upravnog odbora Komisiji, Revizorskom sudu, Europskom parlamentu i Vijeću, kao i državama koje su se pridružile uvođenju, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine.

7. Završni se financijski izvještaji objavljuju.

8. Direktor šalje Revizorskom sudu odgovor na njegove primjedbe najkasnije do 30. rujna. Isti taj odgovor šalje i Upravnom odboru.

9. Na preporuku Vijeća, Europski parlament daje razrješnicu izvršnom direktoru Agencije glede provođenja proračuna za godinu razrješenja prije 30. travnja godine razrješenja + 2.

Članak 31.

Suzbijanje prijevare

1. Radi suzbijanja prijevare, korupcije i drugih nezakonitih aktivnosti, odredbe Uredbe (EZ) br. 1073/1999 primjenjuju se bez ograničenja.
2. Agencija pristupa Međuinstitucijskom dogovoru od 25. svibnja 1999. i bez odlaganja izdaje odgovarajuće propise primjenjive na sve zaposlenike Agencije.
3. Odluke koje se odnose na financiranje, provedbeni sporazumi i instrumenti koji proizlaze iz njih, izričito navode da Revizorski sud i OLAF po potrebi mogu izvršavati neposredne provjere kod primatelja sredstava Agencije i posrednika koji su odgovorni za njihovu raspodjelu.

Članak 32.

Financijski propisi

Financijska pravila koja se primjenjuju na Agenciju donosi Upravni odbor nakon savjetovanja s Komisijom. Ona ne mogu odstupati od odredaba Uredbe Komisije (EZ, Euratom) br. 2343/2002 ⁽²⁾ o okvirnoj Financijskoj uredbi za tijela iz članka 185. opće Financijske uredbe, osim ako se to izričito ne zahtijeva radi djelovanja Agencije, i to uz prethodnu suglasnost Komisije.

⁽¹⁾ SL L 248, 16.9.2002., str. 1.

⁽²⁾ SL L 357, 31.12.2002., str. 72.

POGLAVLJE V.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 33.

Ocjena

1. U roku od tri godine nakon što Agencija preuzme svoje odgovornosti, te svake pete godine nakon toga, Upravni odbor naručuje neovisnu vanjsku ocjenu provedbe ove Uredbe.

2. Pri ocjenjivanju se ispituje koliko učinkovito Agencija obavlja svoje zadaće. Također se procjenjuje utjecaj Agencije i njezin način rada. Pri ocjeni se uzimaju u obzir stajališta zainteresiranih strana i na europskoj i na nacionalnoj razini.

3. Upravni odbor prima rezultate ocjene i predlaže Komisiji preporuke vezane za izmjene ove Uredbe, Agencije i njezinoga načina rada, a ona ih zajedno s vlastitim mišljenjem i odgovarajućim prijedlozima šalje Vijeću. Po potrebi treba priložiti plan djelovanja s vremenskim rasporedom. Objavljuju se i rezultati i preporuke koje proizlaze iz ocjene.

Članak 34.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Agencija preuzima svoje ovlasti od 1. svibnja 2005.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama u skladu s Ugovorom o osnivanju Europske zajednice.

Sastavljeno u Luxembourg 26. listopada 2004.

Za Vijeće
Predsjednik
R. VERDONK